

۱ - عَيْنِ الْخَطَا:

- ① لِيَكْسِرَ كُلُّ صَنَمٍ فِي الْمَعْبَدِ بِالْفَأْسِ! باید هر بتی در معبد با تبر شکسته شود!
- ② هذه الآثار القديمة تؤكد اهتمام الإنسان بالدين! اینها آثار کهنی هستند که توجه انسان به دین را تأکید می‌کنند!
- ③ أحسب الإنسان أن الله يتركه سدى! آیا انسان می‌پندارد که الله او را بیهوده رها می‌کند!
- ④ قد حَدَّثَنَا الْقُرْآنُ عَنْ سيرة الأنبياء و مُحاولاتهم! بی‌شک قرآن از سرگذشت پیامبران و تلاش‌های آنان با ما سخن گفته است!

۲ - عَيْنِ الْأَصَحِّ و الْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلترجمة:

«يزعم بعض الناس أنهم قاموا بواجباتهم أمام أولادهم، و لم تتحقق غايتهم في التربية!»

- ① بعضی مردم می‌پندارند که به واجباتشان در مقابل فرزندان‌شان اقدام نموده‌اند ولی هدفشان را در تربیت محقق نکرده‌اند!
- ② برخی از مردم گمان می‌کنند که به تکالیف خویش در برابر فرزندان‌شان عمل کرده‌اند و هدفشان در تربیت محقق نشده است!
- ③ برخی از مردم می‌پندارند که تکالیف خود را در برابر پسرانشان انجام نداده‌اند و هدفشان در امر تربیت به وقوع نپیوسته است!
- ④ از میان مردم، بعضی گمان می‌کنند که به تکالیف خویش در برابر اولادشان عمل کرده‌اند و اهدافشان در تربیت انجام نشده است!

۳ - أَيْ فِعْلٍ لَمْ يَتَغَيَّرْ زَمَانُهُ فِي التَّرْجُمَةِ؟

- ① أصدقائنا لَن يذكروا عيوب الآخرين بكلام خفى أو إشارة!
- ② بناتی؛ لم لا تُحاولن البحث عن الحقيقة في هذا العالم!
- ③ في ذلك المتجر لن توجد إلا البضائع الغالية!
- ④ هناك أدلة قاطعة بأن الله لم يندم على خلق الإنسان!

۴ - عَيْنِ الصَّحِيح:

- ① لينتني رأيت جميع الكتب : كاش همه کتاب‌ها را ببینم!
- ② لعل الخير قد نزل علينا : شاید خیر بر ما نازل شود!
- ③ ليت الامتحان قد انتهى : كاش امتحان تمام شود!
- ④ لعل الصبر يُنقذنا : شاید پایداری نجاتمان دهد!

۵ - عَيْنِ الْخَطَا:

- ① «فهذا يوم البعث و لكنكم كنتم لا تعلمون»: این، روز رستاخیز است ولی شما نمی‌دانستید!
- ② لعل الإنسان يستطيع أن يصل إلى فهم كنه بعض الظواهر! شاید انسان بتواند به فهم ذات برخی پدیده‌ها برسد!
- ③ لا إنسان يشعر بالحنن في بداية فصل الربيع! انسان در ابتدای فصل بهار، احساس غم نمی‌کند!
- ④ كان أخي مُرتد في اختيار هدية لمن يُحبّه! "گویی برادرم در انتخاب هدیه‌ای برای کسی که دوستش دارد، دو دل است!

۶ - عَيْنِ الْخَطَا عَنْ الْجَمْع:

- ① تمثال: تماثل ② نعمة: أنعام ③ النقش: النقوش ④ الكنف: الأكتاف

۷ - «كاش مردم می‌دانستند دوستی برتر از کتاب نیست!»، عَيْنِ الصَّحِيح:

- ① ليت الناس يعلمون لا الصديق أفضل من كتاب!
- ② لعل الناس قد علموا لاصديقاً فضلى من الكتاب!
- ③ ليت الناس علموا لاصديق أفضل من الكتاب!
- ④ ليت الناس يعلمون لا صديق فضلى من كتاب!

۸ - عَيْنِ مُضَارَعاً لَيْسَ مُعَادِلاً لِلالتزامى الفارسی:

- ① أمرنا بأن لانغضب، ولكننا نغضب، و هذا الأمر شائع بيننا!
- ② لعل الإنسان يعرف الحضارات من خلال الكتابات و التماثيل!
- ③ كان هذا الجبل أعلى من بقية الجبال، لينتني أصدع إلى رأسه!
- ④ لينتني نقرأ آراء عدة كتاب حول هذا الموضوع لناخذ نتيجة صحيحة!

۹ - عَيْنِ الْأَصَحِّ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ:

«لَيْتَ طَالِبَاتِنَا الْمُجِدَّاتِ يُبَصِّرْنَ مَظَاهِرَ قُدْرَةِ رَبِّهِنَّ فِي الْعَالَمِ وَ يُدْرِكْنَ أَسْرَارَ كُلِّ مَا فِيهَا»:

- ۱) ای کاش دانش‌آموزان تلاشگرمان توانایی دیدن نشانه‌های توانمندی پروردگارشان را در جهان داشته باشند و راز تمام آن‌ها را درک کنند!
- ۲) امید است که دانش‌آموزان کوشا مظاهر قدرت پروردگار جهان را دریابند و رازهای تمام آنچه را که در آن بوده است، درک نمایند!
- ۳) شاید دانش‌آموزان کوشای ما جلوة قدرت پروردگار در جهان را مشاهده کنند و رازهای تمام آنچه را که در آن است، متوجه شوند!
- ۴) کاش دانش‌آموزان تلاشگر ما، مظاهر توانایی پروردگارشان را در جهان ببینند و رازهای تمامی آنچه را که در آن است، بفهمند!

۱۰ - عَيْنِ الصَّحِيح:

- ۱) قَدْ يُعْطِينَا اللَّهُ التَّعَمَّاتِ الَّتِي نَنْسَى أَنْ نُشْكِرَهَا!؛ گاهی خداوند نعمتی به ما می‌دهد که فراموش می‌کنیم به‌خاطر آن سپاسگزاری کنیم!
- ۲) الْعَدُوُّ يُرِيدُ أَنْ يَخْلُقَ ظَرْفًا صَعِبَةً لَنَا وَ يُسَيِّطِرَ عَلَيْنَا!؛ دشمن می‌خواست برای ما شرایط سختی ایجاد کند و بر ما مسلط شود!
- ۳) خُضْرَةُ بَعْضِ الْأَشْجَارِ فِي الشِّتَاءِ هِيَ وَاحِدَةٌ مِنْ آيَاتِ قُوَّةِ اللَّهِ!؛ سرسبزی برخی درختان در زمستان یکی از نشانه‌های قدرت خداوند است!
- ۴) لَا شَيْءَ قِيمَ فِي الْحَيَاةِ كَرِضَى الْوَالِدَيْنِ مِنْ أَوْلَادِهِمْ!؛ چیزی در زندگی مانند ارزش خشنودی پدر و مادر از فرزندشان نمی‌شود!

۱۱ - عَيْنِ الْأَصَحِّ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ:

«لِكُلِّ إِنْسَانٍ هَدَفٌ يَعْيشُ لَهُ وَ يَسْعَى إِلَى تَحْقِيقِهِ وَ الَّذِي لَا هَدَفَ لَهُ تُصْبِحُ حَيَاتُهُ عَبَثًا»:

- ۱) همه انسان‌ها هدفی دارند که به‌خاطر آن زندگی می‌کنند و برای تحققش می‌کوشند و کسی که هدفی ندارد، زندگی‌اش بیهوده خواهد شد!
- ۲) هدفی هست که هر انسانی برایش زیسته است و برای برآورده کردن آن تلاش می‌کند و آن‌که هیچ هدفی ندارد، زندگی‌اش عبث است!
- ۳) هر انسانی برای هدفی زندگی می‌کند و برای رسیدن به آن سعی می‌کند و هرکس که هیچ هدفی نداشته باشد، حیاتش بیهوده می‌شود!
- ۴) هر انسانی هدفی دارد که به‌خاطر آن زندگی می‌کند و برای برآورده کردنش می‌کوشد و آن‌که هیچ هدفی ندارد، زندگی‌اش بیهوده می‌شود!

اقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ بِمَا يَنْسَبُ النَّصِّ :

«انْقَذَ النَّبِيُّ (ص) قَوْمَهُ مِنْ عِبَادَةِ الْأَصْنَامِ بَعْدَمَا فَتَحَ مَكَّةَ، إِنَّهُ قَامَ بِتَكْسِيرِ الْأَصْنَامِ مِنْ حَوْلِ الْكَعْبَةِ، عِنْدَمَا بَلَغَتْ ثَلَاثُمِائَةِ وَ سِتِّينَ صَنَمَا! قَبْلَ ذَلِكَ، كَانَ النَّاسُ يَعْبُدُونَ الْأَصْنَامَ الَّتِي لَا تَنْضُرُ وَ لَا تَنْفَعُ، هُمْ كَانُوا يَقُولُونَ إِنَّهُمْ وَ رَأَوُا آبَاءَهُمْ يَعْبُدُونَهَا وَ هُمْ بَقُوا عَلَى ذَلِكَ. مِنَ الْعَجِيبِ أَنَّ الْأَصْنَامَ مَوْجُودَةً فِي حَيَاةِ الْمُسْلِمِينَ فِي الْعَصْرِ الْحَالِي أَيْضًا، لَكِنَّهَا لَيْسَتْ أَصْنَامًا مِنْ حِجَارَةٍ، كَأَصْنَامِ مَكَّةَ وَ غَيْرِهَا، بَلْ هِيَ كُلُّ مَا يَتَّخِذُهُ الْإِنْسَانُ ثَابِتًا فِي حَيَاتِهِ لَا يَقْبَلُ التَّغْيِيرَ، وَ مَهْمَا لَا يَتَقَدَّمُ عَلَيْهِ شَيْءٌ، وَ إِنْ خَالَفَ الْحَقَّ، وَ إِنْ أَغْضَبَ اللَّهَ، فَيَتَحَوَّلُ هَذَا الشَّيْءُ إِلَى صَنْمٍ يَعْبُدُهُ الْمَرْءُ مِنْ دُونِ اللَّهِ! قَدْ تَطَلَّبُ شَيْئًا وَ لَنَا رَغْبَةٌ شَدِيدَةٌ فِيهِ، وَ لَكِنَّهُ يَتَجَاوَزُ حُدُودَ اللَّهِ وَ حَقُوقَ عِبَادِهِ، إِنَّمَا قَدْ إِتَّخَذْنَا هَوَانًا صَنَمَا نَعْبُدُهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ! فَهَذِهِ الْآيَةُ الشَّرِيفَةُ هِيَ الْمَعْيَارُ وَ الْمِيزَانُ فِي هَذَا الْمَجَالِ: «وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ»

۱۲ - مَتَى يَعْبُدُ الْمَرْءُ صَنَمًا مِنْ دُونِ اللَّهِ؟

- ۱) حِينَ رَغَبَ فِي شَيْءٍ أَكْثَرَ مِنْ اللَّهِ! ۲) إِذَا رَأَى آبَاءَهُ! ۳) حِينَ أَحَبَّ شَيْئًا كَثِيرًا! ۴) إِذَا مَا قَبْلَ أَيِّ تَغْيِيرٍ فِي حَيَاتِهِ!

۱۳ - عَيْنِ الْمُنَاسِبِ لِمَفْهُومِ النَّصِّ:

- ۱) كُلُّ مَا نُحِبُّهُ كَثِيرًا يُخَالِفُ الْحَقَّ وَ يَتَجَاوَزُ الْحُدُودَ الْإِلَهِيَّةَ! ۲) تَقْدِيمُ الْقَرَابِينِ لِلْأَصْنَامِ لِكَسْبِ رِضَاها أَمْرٌ قَبِيحٌ! ۳) عَلَيْنَا أَنْ نَبْتَعدَ عَنْ إِتِّبَاعِ الْهَوَى فِي الْعَصْرِ الْحَاضِرِ! ۴) أَنَّ الشَّرْكَ هُوَ النَّقْطَةُ الْمَقَابِلَةُ لِلذِّينِ الْخَفِيفِ!

۱۴ - عَيْنِ الْأَنْسَبِ فِي الْمَفْهُومِ: «إِنَّ الظُّلْمَ الَّذِي لَا يَتْرُكُهُ اللَّهُ فَهُوَ ظُلْمُ الْعِبَادِ بَعْضُهُمْ بَعْضًا»:

- ۱) خَرَمَ أَنْ كَسَ كَسَ فِي دِينِ مَحْنَتِ گاه ۲) عِبَادَتِ بِه جَزِ خِدْمَتِ خَلْقِ نِیست ۳) جَفَا پِش گانِ را بَدِه سَرِ بِه بَاد ۴) خَدَا را بِرِ آن بِنْدِه بَخْشایشِ است
- خاطری را سبب تسکین است
- به تسبیح و سجاده و تلق نیست
- ستم بر ستم پیشه عدل است و داد
- که خلق از وجودش در آسایش است

۱۵ - عَيْنَ مَا يَخْتَلِفُ عَنِ الْبَقِيَّةِ فِي الْمَفْهُومِ:

- ① اَرْضُ بِمَا فِي يَدِكَ تَكُنْ أَغْنَى النَّاسِ!
② در دروازه را می توان بست، دهان مردم را نه!
③ لَيْسَ إِلَى السَّلَامَةِ مِنَ أَلْسِنَةِ سَبِيلٍ!
④ كَأَنَّ إِرْضَاءَ جَمِيعِ النَّاسِ غَايَةٌ لَا تُدْرَكُ!

۱۶ - عَيْنَ الْخَطَا فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْكَلِمَاتِ:

- ① وَلَكِنَّهُ كَانَ قَدْ أُخْرِجَ مِنَ الْجَامِعَةِ،
② ... وَ هُوَ مِنْ أَقْدَمِ الْجَامِعَاتِ فِي الْعُلُومِ الْهَنْدَسِيَّةِ،
③ وَلَكِنْ واصلَ طَرِيقَهُ فَحَصَلَ عَلَى تَقْدِمَاتٍ،
④ قَدْ حَوَّلَتْ عَالَمَ الْكَمْيُوتَرِ وَ بَرَامِجَ تَرْتِيبُهُ!

۱۷ - عَيْنَ الْخَطَا فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْكَلِمَاتِ:

- ① عَلَّقَ إِبْرَاهِيمُ (ع) الْفَأْسَ عَلَى كَتِفِ أَكْبَرِ الْأَصْنَامِ!
② كُلُّ طَعَامٍ لَا يُذَكَّرُ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ، لَا بَرَكَتَ فِيهِ!
③ إِنَّ الْأَنَارَ الْقَدِيمَةَ تَوَكَّدَ اهْتِمَامُ الْإِنْسَانِ بِالذِّينِ!
④ الطَّائِرُ الذَّكِيُّ يَنْظَاهِرُ بِأَنَّ جَنَاحَهُ مَكْسُورًا!

۱۸ - «يَقُولُ الْمُؤْمِنُ لِرَبِّهِ الْعَلِيمِ مُتَوَاضِعًا: لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا!» عَيْنَ الصَّحِيحِ:

- ① الْمُؤْمِنُ - رَبِّ - أَلَّا - عَلَّمْتَنَا ② مُتَوَاضِعًا - عِلْمٌ - إِلَّا - عَلَّمْتَنَا
③ يَقُولُ - الْمُؤْمِنُ - الْعَلِيمِ - عِلْمٌ ④ رَبِّ - الْعَلِيمِ - مُتَوَاضِعًا - عِلْمٌ

۱۹ - عَيْنَ «لَا» نَفْيٍ:

- ① يَا عَاقِلُ! لَا تَفَكَّرْ فِي شُؤْنِ الْآخِرِينَ!
② فَلَا أَحَدٌ إِلَّا وَ عِنْدَهُ مَشَاكِلٌ فِي بَاطِنِ حَيَاتِهِ!
③ فَلَا تَجْعَلْ بَاطِنَ حَيَاتِكَ مُعَادِلًا لظَاهِرِ حَيَاتِهِمْ!
④ لَا يَعْلَمُهَا أَحَدٌ إِلَّا اللَّهُ تَعَالَى!

۲۰ - عَيْنَ الْكَلِمَةِ الَّتِي تَكْمِلُ جُمْلَةً مَا قَبْلُهَا:

- ① إِنَّ الْعِلْمَ أَحْسَنُ مِنَ الْمَالِ، ② نَعْلَمُ أَنَّ لِلْعَالَمِ أَصْدِقَاءَ كَثِيرِينَ،
③ وَلَكِنْ لِصَاحِبِ الْمَالِ أَعْدَاءُ كَثِيرِينَ، ④ هَذَا هُوَ الْفَرْقُ بَيْنَ الْعِلْمِ وَالْمَالِ!

۲۱ - عَيْنَ الْحَرْفِ الَّذِي جَاءَ لِبَيَانِ الظَّنِّ وَ التَّخْمِينِ:

- ① وَظَنَّا أَنَّ إِبْرَاهِيمَ (ع) هُوَ الْفَاعِلُ فَاحْضَرُوهُ!
② كَأَنَّ فِي حَقِيقَتِكَ فَأْسًا يَا مُسَافِرًا!
③ لَعَلَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي عَنِ الْحَقِّ شَيْئًا!
④ يَا لَيْتَنَا كُنَّا مَعَكَ يَا حَسِينَ!

۲۲ - «كُتِبَ عَلَى السَّبُّورَةِ: لَيْتَ تَلَامِيذُنَا ، لِامْتِحَانَاتِ نَهَايَةِ السَّنَةِ!» عَيْنَ الصَّحِيحِ لِلْفَرَاقَاتِ:

- ① الْمُعَلِّمُونَ - الْمُجْتَهِدِينَ - مُسْتَعْدُونَ ② الْمُعَلِّمُونَ - الْمُجْتَهِدِينَ - مُسْتَعْدِينَ
③ الْمُعَلِّمِينَ - الْمُجْتَهِدُونَ - مُسْتَعْدِينَ ④ الْمُعَلِّمِينَ - الْمُجْتَهِدِينَ - مُسْتَعْدُونَ

۲۳ - عَيْنَ «لَا» يُمَكِّنُ أَنْ تَكُونَ نَافِيَةً وَ نَاهِيَةً:

- ① «وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا»
② أَيْهَا الْإِنْسَانُ، أَلَا تَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ يَرَى!
③ لَا أَدْخُلُ هَذَا الطَّرِيقَ لِأَنَّهُ مَمْلُوءٌ بِالْأَشْوَاكِ!
④ لَا بُدَّ أَنْ لَا أَكْذِبَ فِي حَيَاتِي!

۲۴ - "عَيْنَ فِعْلًا مِنَ الْأَفْعَالِ النَّاقِصَةِ فِي مَحَلِّ الْخَبَرِ:

- ① هَؤُلَاءِ زَمَلَاءُ أَصْبَحُوا فَائِزِينَ فِي مُسَابَقَاتِهِمْ!
② هَذِهِ مَفَاهِيمُ جَدِيدَةٍ لَمْ يَكُنِ الْكُتُبُ الْآخَرُونَ يَعْرِفُونَهَا!
③ مِنْ أَفْضَلِ النَّاسِ مَنْ لَيْسَ فِي قَلْبِهِ ذَرَّةٌ حَسَدًا!
④ تِلْكَ الْوَرْدَةُ الرَّائِعَةُ لَيْسَتْ أَجْمَلُ مِمَّا شَاهَدْنَا يَوْمَ الْأَمْسِ!

۲۵ - عَيْنَ الْخَبَرِ مُوصُوفًا بِجُمْلَةٍ:

- ① الْعَقْلُ سَيْفٌ قَاطِعٌ لِقَاتِلِ هَوَاكَ بِعَقْلِكَ!
② كُنْتُ أَبْحَثُ عَنْ سَيَّارَةٍ تَنْقُلُ الْبُضَائِعَ مِنْ مَكَانٍ إِلَى مَكَانٍ آخَرَ!
③ عَصَفَتْ رِيَّاحٌ شَدِيدَةٌ خَرَّبَتْ بَيْوتًا وَ جَسُورًا جَنْبَ شَاطِئِ الْبَحْرِ!
④ تِلْكَ مَدْرَسَةٌ كُنْتُ أَذْهَبُ إِلَيْهِ مُسْتَنَاقًا لِتَعْلِيمِ الدَّرُوسِ!

پاسخنامه تشریحی

- ۱ - گزینه ۲ ترجمه صحیح عبارت گزینه ۲: «این آثار کهن توجّه انسان به دین را تأکید می کنند! دقت کنید وقتی بعد از اسم اشاره، اسم «ال» دار می آید، اسم اشاره مفرد ترجمه می شود.
- ۲ - گزینه ۲ نکته: «لم» بر سر فعل مضارع آن را به ماضی منفی یا ماضی نقلی منفی تبدیل می کند. «یزعم» (در این جا) گمان می کنند / «قاموا بواجباتهم»: تکالیفشان را انجام داده اند (رد گزینه ۳) / «أمامَ أولادهم»: در برابر فرزندانسان / «لَمْ تَتَحَقَّقْ»: محقق نشده است (رد گزینه ۱) / «غَايَتُهُم»: هدفشان (رد گزینه ۴)
- ۳ - گزینه ۲ صورت سؤال فعلی را می خواهد که در هنگام ترجمه، زمانش تغییر نکرده باشد، در گزینه ۲، «لَمْ» (= لِمَاذَا) به معنای «چرا، برای چه» بر سر فعل آمده است و زمان را تغییر نمی دهد، باید دقت کرد که آن را با «لَمْ» که معنای فعل مضارع را به ماضی منفی تغییر می دهد، اشتباه نگرفت. تشریح گزینه های دیگر:
- گزینه ۱: «لَنْ» معنای فعل مضارع را به آینده منفی تغییر می دهد.
- گزینه ۳: «لَنْ» معنای فعل مضارع را به آینده منفی تغییر می دهد.
- گزینه ۴: «لَمْ» معنای فعل مضارع را به ماضی منفی تغییر می دهد.
- ۴ - گزینه ۴ خبر لیت و لعل اگر مضارع باشد، بصورت مضارع التزامی فارسی ترجمه می شود و اگر ماضی باشد، ماضی استمراری یا بعید ترجمه می شود. گزینه ۱: می دیدم = دیده بود. / ۲: نازل می شد = شده بود. / ۳: تمام می شد = شده بود.
- ۵ - گزینه ۳ «لَا» در این گزینه از نوع نفی جنس است، پس ترجمه صحیح عبارت بدین شکل است: «هیچ انسانی در آغاز فصل بهار، احساس غم نمی کند!»
- ۶ - گزینه ۲ جمع کلمه «نعمه»: «أَنْعُم» است.
- ۷ - گزینه ۳ کاش: لیت (ردّ گزینه ۲)، لیت + ماضی = ماضی استمراری (ردّ گزینه های ۱ و ۴)، اسم لای نفی جنس باید نکره، مفتوح و بدون تنوین باشد (ردّ گزینه های ۱ و ۲)، برای مقایسه باید از وزن افعال بهره ببریم نه فعلی (ردّ گزینه های ۲ و ۴)، کتاب معرفه است. (ردّ گزینه های ۱ و ۴)
- ۸ - گزینه ۱ بررسی گزینه ها:
- گزینه ۱: أَنْ لَانْقَضَ مضارع التزامی ترجمه می شود (که خشمگین نشویم) / ولی: نَفَضَ (خشمگین می شویم)، مضارع اخباری ترجمه می شود.
- گزینه ۲: یعرف بعد لعل، مضارع التزامی ترجمه می شود. (بشناسد)
- گزینه ۳: أَسْعَد بعد از لیت، مضارع التزامی ترجمه می شود. (صعود کنم)
- گزینه ۴: نقرأ بعد از لیت / و نأخذ بعد از لام علت، مضارع التزامی ترجمه می شود. (بخوانم)
- ۹ - گزینه ۴ «لَيْتَ»: کاش، ای کاش / «طالبتنا المجذات»: دانش آموزان کوشای ما / «بُيُصِرْنَ»: ببینند، مشاهده کنند / «مُظَاهِرَ»: مظاهر، جلوه گاه ها / «رَبَّهِنَّ»: پروردگارشان / «يُدْرِكْنَ»: بفهمند، متوجه شوند، دریابند / «أَسْرَارَ كُلِّ مَا فِيهٍ»: رازهای تمام آنچه را که در آن است.
- ۱۰ - گزینه ۳ تشریح گزینه های دیگر:
- گزینه ۱: «الْتَّعَمَاتُ» جمع است و به صورت «نعمت هایی» درست است.
- گزینه ۲: «يُرِيدُ» فعل مضارع به معنای «می خواهد» است.
- گزینه ۴: ترجمه درست: هیچ چیزی در زندگی، مانند خشنودی پدر و مادر از فرزندان، ارزشمند نیست!
- ۱۱ - گزینه ۴ «لِكُلِّ إِنْسَانٍ هَدَفٌ»: هر انسانی هدفی دارد (لِ + اسم = داشتن) / «يَعِيشُ»: زندگی می کند / «يَسْعَى»: می کوشد / «تَحْقِيقَهُ»: برآورده کردن آن / «لَا هَدَفَ لَهُ»: هیچ هدفی ندارد / «نُصِيبُ» می شود / «حَيَاتُهُ»: زندگی اش / «عَبَثًا»: عبث، بیهوده
- نکته مهم درسی
- در ترجمه «لَا» نفی جنس عمده ام از «هیچ نیست» استفاده می شود.
- ترجمه متن درک مطلب:
- «پیامبر(ص) پس از این که مکه را فتح کرد، قوم خود را از عبادت بت ها نجات داد، او اقدام به شکستن بت ها در اطراف کعبه نمود، هنگامی که (تعدادشان) به سیصد و شصت بت رسیده بود! پیش از آن مردم بت هایی را می پرستیدند که نه ضرر می زدند و نه سود می رساندند، آنان می گفتند که پدران خویش را دیده اند که بت ها را می پرستیدند و ایشان نیز بر آن (شیوه) باقی مانده اند، عجیب است که بت ها در عصر حاضر نیز در زندگی مسلمانان وجود دارند، ولی آنان بت هایی از (جنس) سنگ نیستند، نظیر بت های مکه و غیر آن، بلکه آن، هر چیزی است که انسان آن را در زندگی اش ثابت می گیرد (در حالی که) تغییر نمی پذیرد و با اهمیت (می گیرد، در حالی که) چیزی بر آن پیشی نمی گیرد، اگرچه با حق مخالفت نموده و خداوند را خشمگین سازد، پس این چیز به بتی تبدیل می شود که انسان آن را به جای خدا عبادت می کند! گاهی چیزی را طلب می کنیم و رغبت شدیدی به آن داریم، ولی آن از حدود خداوند و حقوق بندگان تجاوز می نماید، در این هنگام، ما هوای خود را بتی گرفته ایم که به جای خداوند آن را می پرستیم! پس این آیه شریفه معیار و میزان در این زمینه است: «و از میان مردم، کسانی هستند که معبودانی را به جای خدا برمی گزینند، آنان را مانند خدا دوست دارند، و کسانی که ایمان آورده اند، عشقشان به خدا شدیدتر است».
- ۱۲ - گزینه ۱ سؤال: «چه وقت فرد بتی را به جای خداوند عبادت می کند؟»
- پاسخ: «هنگامی که به چیزی بیشتر از خداوند رغبت داشته باشد!»
- ۱۲ - گزینه ۳ «ما در عصر حاضر، باید از پیروی کردنِ هوای نفس دوری نماییم!» صحیح است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: هر آنچه که زیاد دوستش می‌داریم، با حق مخالفت می‌کند و حدود الهی را رد می‌نماید؛ به عنوان مفهوم متن، نامناسب است.

گزینه «۲»: تقدیم کردن قربانی‌ها به بت‌ها برای کسب رضایت ایشان، امری زشت است؛ به عنوان مفهوم متن، نامناسب است.

گزینه «۴»: به راستی که شرک همان نقطه مقابل دین حق‌جو است؛ به عنوان مفهوم متن، نامناسب است.

۱۴ - گزینه ۴ ترجمه عبارت صورت سؤال: «همانا ظلمی که خداوند ره‌ایش نمی‌کند، ستم‌بندگان به یکدیگر است.» این عبارت به اهمیت هم‌نوع‌دوستی و ظلم نکردن به هم اشاره دارد که با گزینه «۴» که به آزار نرساندن به دیگران اشاره دارد، معنای نزدیکی دارد.

۱۵ - گزینه ۱ عبارت گزینه ۱: «به آن چه در دست هست (داری)، راضی باش تا بی‌نیازترین مردم باشی!» بر قناعت تأکید دارد، اما مفهوم سایر گزینه‌ها متفاوت است. ترجمه گزینه ۲: از زبان‌های مردم به سلامتی، راهی نیست!

ترجمه گزینه ۴: گویی راضی کردن همه مردم، هدفی است که به دست نمی‌آید!

۱۶ - گزینه ۳ «واصل، فعل ماضی از باب «مُفاعَلة» است، بنابراین باید بر وزن «فَاعَلَ» بیاید، پس حرکات آن به شکل «واَصَلَ» صحیح است.

۱۷ - گزینه ۳ در عبارت این گزینه، «تَوَكَّدُ» فعل مضارع معلوم است، نه مجهول، پس به شکل «تَوَكَّدُ» صحیح است. (ترجمه عبارت: همانا آثار قدیمی توجّه انسان را به دین تأکید می‌کنند!)

۱۸ - گزینه ۴ حرکت گذاری صحیح عبارت: «يَقُولُ الْمُؤْمِنُ لِرَبِّهِ الْعَلِيمِ مُتَوَاضِعًا: لَا إِلَهَ إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا!»

۱۹ - گزینه ۴ زیرا در این گزینه «لا» برای نفی مضارع است، در گزینه «۱» لا = نهی است، در گزینه ۲: نیز «لا» نهی است و در گزینه ۳: «لا» بر سر «اسم» آمده است.

۲۰ - گزینه ۳ سؤال گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن کلمه‌ای باشد که برای تکمیل جمله قبلش آمده باشد.

از بین حروف مشبّه بالفعل لکن برای کامل کردن جمله قبلش به کار می‌رود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «إِنَّ» برای تأکید به کار می‌رود.

گزینه «۲»: «أَنَّ» برای ایجاد ارتباط بین دو عبارت به کار می‌رود.

گزینه «۴»: در این عبارت هیچ یک از حروف مشبّه بالفعل به کار نرفته است.

۲۱ - گزینه ۳ صورت سؤال، حرفی را می‌خواهد که برای بیان گمان و حدس آمده باشد؛ «كَأَنَّ» گویی، گویا، مثل این‌که، انگار، از حروف مشبّه بالفعل و برای بیان حدس، گمان و گاهی تشبیه می‌باشد. (ترجمه عبارت: انگار در چمدان تو یک تبر است ای مسافر!)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «أَنَّ» که، عبارت قبل و بعد را به هم ارتباط داده است.

گزینه «۲»: «لَعَلَّ» شاید، برای بیان امید و پیش‌بینی آمده است.

گزینه «۴»: «يَا لَيْتَ» ای کاش، برای بیان آرزو آمده است.

۲۲ - گزینه ۱ ترجمه عبارت: «معلم‌ها بر روی تخته سیاه نوشتند: ای کاش دانش‌آموزان کوشای ما برای امتحانات پایان سال آماده باشند!» «المُعَلِّمُونَ»: فاعل و مرفوع؛ پس با «واو» صحیح است.

«الْمُجْتَهِدِينَ»: صفت برای اسم لیّت (تلاشد)؛ پس منصوب است و با «یاء» صحیح است.

«مُسْتَعِدُّونَ»: خبر لیّت و مرفوع؛ پس با «واو» صحیح است.

۲۳ - گزینه ۳ در گزینه «۳» می‌توان جمله را به دو شکل ترجمه نمود:

۱ - به این راه داخل نمی‌شوم چون پر از خارهاست!

۲ - نباید به این راه داخل شوم چون پر از خارهاست!

در گزینه «۱» فقط ناهیه است، در گزینه «۲» چون قبلش ادات استفهام هست فقط نافییه است، در گزینه «۴» اولی نافییه للجنس است و دومی چون بعد از «آن» آمده فقط نافییه است.

۲۴ - گزینه ۴ در گزینه «۴»، «تَلَكْ» مبتدا و «لیست» خبر آن است که جزء افعال ناقصه محسوب می‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «هَؤُلَاءِ» مبتدأست و «زَمَلَاءُ» خبر آن است.

گزینه «۲»: «مَنْ» مبتدأست و «مَنْ أَفْضَلُ النَّاسِ» خبر آن است.

گزینه «۳»: «هَذِهِ» مبتدأست و «مَفَاهِمٌ» خبر آن است.

۲۵ - گزینه ۲ در این گزینه، «مدرسه» خبر نکره و موصوف برای جمله «كَنتُ أَذْهَبُ إِلَيْهِ» است.

دقت کنید در گزینه «۱»، «قاطع» صفت است اما جمله نیست، همچنین «قاتلِ هواک» اگرچه جمله است، اما قبل از آن حرف «فَ» آمده است و نمی‌تواند برای وصف نکره آمده باشد.

پاسخنامه کلیدی

۱ - ۲	۵ - ۳	۹ - ۴	۱۳ - ۳	۱۷ - ۳	۲۱ - ۳	۲۵ - ۲
۲ - ۲	۶ - ۲	۱۰ - ۳	۱۴ - ۴	۱۸ - ۴	۲۲ - ۱	
۳ - ۲	۷ - ۳	۱۱ - ۴	۱۵ - ۱	۱۹ - ۴	۲۳ - ۳	
۴ - ۴	۸ - ۱	۱۲ - ۱	۱۶ - ۳	۲۰ - ۳	۲۴ - ۴	